विकिस्रोतः

ദേവീഭാഗവതപുരാണമ്/സ്കന്ധഃ 04/അധ്യായഃ 15

ദേവീകഥനേന ദാനവാനാം രസാതലം പ്രതി ഗമനമ്

വ്യാസ ഉവാച

ഇതി തസ്യ വചഃ ശ്രുത്വാ ഭാർഗവസ്യ മഹാത്മനഃ .

പ്രഹ്ലാദസ്തു സുസംഹൃഷ്ടോ ബഭൂവ നൃപനന്ദനഃ .. 1 ..

ജ്ഞാത്വാ ദൈവം ബലിഷ്ഠഞ്ച പ്രഹ്ലാദസ്താനുവാച ഹ .

കൃതേഽപി യുദ്ധേ ന ജയോ ഭവിഷ്യതി കദാചന .. 2 ..

തദാ തേ ജയിനഃ പ്രോചുർദാനവാ മദഗർവിതാഃ .

സംഗ്രാമസ്തു പ്രകർതവ്യോ ദൈവം കിം ന വിദാമഹേ .. 3 ..

നിരുദ്യമാനാം ദൈവം ഹി പ്രധാനമസുരാധിപ .

കേന ദൃഷ്ടം ക്വ വാ ദൃഷ്ടം കീദൃശം കേന നിർമിതമ് .. 4 ..

തസ്മാദ്യുദ്ധം കരിഷ്യാമോ ബലമാസ്ഥായ സാമ്പ്രതമ് .

ഭവാഗ്രേ ദൈത്യവര്യ ത്വം സർവജ്ഞോഽസി മഹാമതേ .. 5 ..

ഇത്യുക്തസ്തൈസ്തദാ രാജൻ പ്രഹ്ലാദഃ പ്രബലാരിഹാ .

സേനാനീശ്ച തദാ ഭൂത്വാ ദേവാന്യുദ്ധേ സമാഹ്വയത് .. 6 ..

തേഽപി തത്രാസുരാന്ദൃഷ്ട്വാ സംഗ്രാമേ സമുപസ്ഥിതാൻ .

സർവേ സമ്ഭൃതസമ്ഭാരാ ദേവാസ്താൻസമയോധയൻ .. 7 ..

സംഗ്രാമസ്തു തദാ ഘോരഃ ശക്രപ്രഹ്ലാദയോരഭൂത് .

പൂർണം വർഷശതം തത്ര മുനീനാം വിസ്മയാവഹഃ .. 8 ..

വർതമാനേ മഹായുദ്ധേ ശുക്രേണ പ്രതിപാലിതാഃ .

ജയമാപുസ്തദാ ദൈത്യാഃ പ്രഹ്ലാദപ്രമുഖാ നൃപ .. 9 ..

തദൈവേന്ദ്രോ ഗുരോർവാക്യാത്സർവദുഃഖവിനാശിനീമ് .

സസ്മാര മനസാ ദേവീം മുക്തിദാം പരമാം ശിവാമ് .. 10 ..

ഇന്ദ്ര ഉവാച

ജയ ദേവി മഹാമായേ ശൂലധാരിണി ചാമ്ബികേ .

ശങ്ഖചക്രഗദാപദ്മഖഡ്ഗഹസ്തേഽഭയപ്രദേ .. 11 ..

നമസ്തേ ഭുവനേശാനി ശക്തിദർശനനായികേ .

ദശതത്ത്വാത്മികേ മാതർമഹാബിന്ദുസ്വരൂപിണി .. 12 ..

മഹാകുണ്ഡലിനീരൂപേ സച്ചിദാനന്ദരൂപിണി .

പ്രാണാഗ്നിഹോത്രവിദ്യേ തേ നമോ ദീപശിഖാത്മികേ .. 13 ..

പഞ്ചകോശാന്തരഗതേ പുച്ഛബ്രഹ്മസ്വരൂപിണി .

ആനന്ദകലികേ മാതഃ സർവോപനിഷദർചിതേ .. 14 ..

മാതഃ പ്രസീദ സുമുഖീ ഭവ ഹീനസത്ത്വാം-

സ്ത്രായസ്വ നോ ജനനി ദൈത്യപരാജിതാൻ വൈ .

ത്വം ദേവി നഃ ശരണദാ ഭുവനേ പ്രമാണാ

ശക്താസി ദുഃഖശമനേഽഖിലവീര്യയുക്തേ .. 15 ..

ധ്യായന്തി യേഽപി സുഖിനോ നിതരാം ഭവന്തി

ദുഃഖാന്വിതാവിഗതശോകഭയാസ്തഥാന്യേ .

മോക്ഷാർഥിനോ വിഗതമാനവിമുക്തസങ്ഗാഃ

സംസാരവാരിധിജലം പ്രതരന്തി സന്തഃ .. 16 ..

ത്വം ദേവി വിശ്വജനനി പ്രഥിതപ്രഭാവാ

സംരക്ഷണാർഥമുദിതാർതിഹരപ്രതാപാ .

സംഹർതുമേതദഖിലം കില കാലരൂപാ

കോ വേത്തി തേഽമ്ബ ചരിതം നനു മന്ദബുദ്ധിഃ .. 17 ..

ബ്രഹ്മാ ഹരശ്ച ഹരിദശ്വരഥോ ഹരിശ്ച

ഇന്ദ്രോ യമോഽഥ വരുണോഽഗ്നിസമീരണൗ ച .

ജ്ഞാതും ക്ഷമാ ന മുനയോഽപി മഹാനുഭാവാ

യസ്യാഃ പ്രഭാവമതുലം നിഗമാഗമാശ്ച .. 18 ..

ധന്യാസ്ത ഏവ തവ ഭക്തിപരാ മഹാന്തഃ

സംസാരദുഃഖരഹിതാഃ സുഖസിന്ധുമഗ്നാഃ .

യേ ഭക്തിഭാവരഹിതാ ന കദാപി ദുഃഖാ- ..

മ്ഭോധിം ജനിക്ഷയതരങ്ഗമുമേ തരന്തി .. 19 ..

യേ വീജ്യമാനാഃ സിതചാമരൈശ്ച

ക്രീഡന്തി ധന്യാഃ ശിബികാധിരൂഢാഃ .

തൈഃ പൂജിതാ ത്വം കില പൂർവദേഹേ

നാനോപഹാരൈരിതി ചിന്തയാമി .. 20 ..

യേ പൂജ്യമാനാ വരവാരണസ്ഥാ

വിലാസിനീവൃന്ദവിലാസയുക്താഃ .

സാമന്തകൈശ്ചോപനതൈർവ്രജന്തി

മന്യേ ഹി തൈസ്ത്വം കില പൂജിതാസി .. 21 ..

വ്യാസ ഉവാച

ഏവം സ്തുതാ മഘവതാ ദേവീ വിശ്വേശ്വരീ തദാ .

പ്രാദുർബഭൂവ തരസാ സിംഹാരൂഢാ ചതുർഭുജാ .. 22 ..

ശങ്ഖചക്രഗദാപദ്മാൻബിഭ്രതീ ചാരുലോചനാ .

രക്താമ്ബരധരാ ദേവീ ദിവ്യമാല്യവിഭൂഷണാ .. 23 ..

താനുവാച സുരാന്ദേവീ പ്രസന്നവദനാ ഗിരാ .

ഭയം ത്യജന്തു ഭോ ദേവാഃ ശം വിധാസ്യേ കിലാധുനാ .. 24 ..

ഇത്യുക്ത്വാ സാ തദാ ദേവീ സിംഹാരൂഢാതിസുന്ദരീ .

ജഗാമ തരസാ തത്ര യത്ര ദൈത്യാ മദാന്വിതാഃ .. 25 ..

പ്രഹ്ലാദപ്രമുഖാഃ സർവേ ദൃഷ്ട്വാ ദേവീം പുരഃസ്ഥിതാമ് .

ഊചുഃ പരസ്പരം ഭീതാഃ കിം കർതവ്യമിതസ്തദാ .. 26 ..

ദേവം നാരായണം ചാത്ര സമ്പ്രാപ്താ ചണ്ഡികാ കില .

മഹിഷാന്തകരീ നൂനം ചണ്ഡമുണ്ഡവിനാശിനീ .. 27 ..

നിഹനിഷ്യതി നഃ സർവാനമ്ബികാ നാത്ര സംശയഃ .

വക്രദൃഷ്ട്യാ യയാ പൂർവം നിഹതൗ മധുകൈടഭൗ .. 28 ..

ഏവം ചിന്താതുരാന്വീക്ഷ്യ പ്രഹ്ലാദസ്താനുവാച ഹ .

യോദ്ധവ്യം നാഥ ഗന്തവ്യം പലായ്യ ദാനവോത്തമാഃ .. 29 ..

നമുചിസ്താനുവാചാഥ പലായനപരാനിഹ .

ഹനിഷ്യതി ജഗന്മാതാ രുഷിതാ കില ഹേതിഭിഃ .. 30 ..

തഥാ കുരു മഹാഭാഗ യഥാ ദുഃഖം ന ജായതേ .

വ്രജാമോഽദ്യൈവ പാതാലം താം സ്തുത്വാ തദനുജ്ഞയാ .. 31 ..

പ്രഹ്ലാദ ഉവാച

സ്തൗമി ദേവീം മഹാമായാം സൃഷ്ടിസ്ഥിത്യന്തകാരിണീമ് .

സർവേഷാം ജനനീം ശക്തിം ഭക്താനാമഭയങ്കരീമ് .. 32 ..

വ്യാസ ഉവാച

ഇത്യുക്ത്വാ വിഷ്ണുഭക്തസ്തു പ്രഹ്ലാദഃ പരമാർഥവിത് .

തുഷ്ടാവ ജഗതാം ധാത്രീം കൃതാഞ്ജലിപുടസ്തദാ .. 33 ..

മാലാസർപവദാഭാതി യസ്യാം സർവം ചരാചരമ് .

സർവാധിഷ്ഠാനരൂപായൈ തസ്യൈ ഹ്രീംമൂർതയേ നമഃ .. 34 ..

ത്വത്തഃ സർവമിദം വിശ്വം സ്ഥാവരം ജങ്ഗമം തഥാ .

അന്യേ നിമിത്തമാത്രാസ്തേ കർതാരസ്തവ നിർമിതാഃ .. 35 ..

നമോ ദേവി മഹാമായേ സർവേഷാം ജനനീ സ്മൃതാ .

കോ ഭേദസ്തവ ദേവേഷു ദൈത്യേഷു സ്വകൃതേഷു ച .. 36 ..

മാതുഃ പുത്രേഷു കോ ഭേദോഽപ്യശുഭേഷു ശുഭേഷു ച .

തഥൈവ ദേവേഷ്വസ്മാസു ന കർതവ്യസ്ത്വയാധുനാ .. 37 ..

യാദൃശാസ്താദൃശാ മാതഃ സുതാസ്തേ ദാനവാഃ കില .

യതസ്ത്വം വിശ്വജനനീ പുരാണേഷു പ്രകീർതിതാ .. 38 ..

തേഽപി സ്വാർഥപരാ നൂനം യഥൈവ വയമപ്യുത .

നാന്തരം ദൈത്യസുരയോർഭേദോഽയം മോഹസമ്ഭവഃ .. 39 ..

ധനദാരാദിഭോഗേഷു വയം സക്താ ദിവാനിശമ് .

തഥൈവ ദേവാ ദേവേശി കോ ഭേദോഽസുരദേവയോഃ .. 40 ..

തേഽപി കശ്യപദായാദാ വയം തത്സമ്ഭവാഃ കില .

കുതോ വിരോധസമ്ഭൂതിർജാതാ മാതസ്തവാധുനാ .. 41 ..

ന തഥാ വിഹിതം മാതസ്ത്വയി സർവസമുദ്ഭവേ .

സാമ്യതൈവ ത്വയാ സ്ഥാപ്യാ ദേവേഷ്വസ്മാസു ചൈവ ഹി .. 42 ..

ഗുണവ്യതികരാത്സർവേ സമുത്പന്നാഃ സുരാസുരാഃ .

ഗുണാന്വിതാ ഭവേയുസ്തേ കഥം ദേഹഭൃതോഽമരാഃ .. 43 ..

കാമഃ ക്രോധശ്ച ലോഭശ്ച സർവദേഹേഷു സംസ്ഥിതാഃ .

വർതന്തേ സർവദാ തസ്മാത് കോഽവിരോധീ ഭവേജ്ജനഃ .. 44 ..

ത്വയാ മിഥോ വിരോധോഽയം കല്പിതഃ കില കൗതുകാത് .

മന്യാമഹേ വിഭേദേന നൂനം യുദ്ധദിദൃക്ഷയാ .. 45 ..

അന്യഥാ ഖലു ഭ്രാതൄണാം വിരോധഃ കീദൃശോഽനഘേ .

ത്വം ചേന്നേച്ഛസി ചാമുണ്ഡേ വീക്ഷിതും കലഹം കില .. 46 ..

ജാനാമി ധർമം ധർമജ്ഞേ വേദ്മി ചാഹം ശതക്രതുമ് .

തഥാപി കലഹോഽസ്മാകം ഭോഗാർഥം ദേവി സർവദാ .. 47 ..

ഏകഃ കോഽപി ന ശാസ്താസ്തി സംസാരേ ത്വാം വിനാമ്ബികേ .

സ്പൃഹാവതസ്തു കഃ കർതും ക്ഷമതേ വചനം ബുധഃ .. 48 ..

ദേവാസുരൈരയം സിന്ധുർമഥിതഃ സമയേ ക്വചിത് .

വിഷ്ണുനാ വിഹിതോ ഭേദഃ സുധാരത്നച്ഛലേന വൈ .. 49 ..

ത്വയാസൗ കല്പിതഃ ശൗരിഃ പാലകത്വേ ജഗദ്ഗുരുഃ .

തേന ലക്ഷ്മീഃ സ്വയം ലോഭാദ് ഗൃഹീതാമരസുന്ദരീ .. 50 ..

ഐരാവതസ്തഥേന്ദ്രേണ പാരിജാതോഽഥ കാമധുക് .

ഉച്ചൈഃശ്രവാഃ സുരൈഃ സർവം ഗൃഹീതം വൈഷ്ണവേച്ഛയാ .. 51 ..

അനയം താദൃശം കൃത്വാ ജാതാ ദേവാസ്തു സാധവഃ .

(അന്യായിനഃ സുരാ നൂനം പശ്യ ത്വം ധർമലക്ഷണമ് .) ..

സംസ്ഥാപിതാഃ സുരാ നൂനം വിഷ്ണുനാ ബഹുമാനിനാ .. 52 ..

നൂനം ദൈത്യാഃ പരാഭൂവൻപശ്യ ത്വം ധർമലക്ഷണമ് .

ക്വ ധർമഃ കീദൃശോ ധർമഃ ക്വ കാര്യം ക്വ ച സാധുതാ .. 53 ..

കഥയാമി ച കസ്യാഗ്രേ സിദ്ധം മൈമാംസികം മതമ് .

താർകികാ യുക്തിവാദജ്ഞാ വിധിജ്ഞാ വേദവാദകാഃ .. 54 ..

ഉക്താഃ സകർതൃകം വിശ്വം വിവദന്തേ ജഡാത്മകാഃ .

കർതാ ഭവതി ചേദസ്മിൻസംസാരേ വിതതേ കില .. 55 ..

വിരോധഃ കീദൃശസ്തത്ര ചൈകകർമണി വൈ മിഥഃ .

വേദേ നൈകമതിഃ കസ്മാച്ഛാസ്ത്രേഷ്വപി തഥാ പുനഃ .. 56 ..

നൈകവാക്യം വചസ്തേഷാമപി വേദവിദാം പുനഃ .

യതഃ സ്വാർഥപരം സർവം ജഗത്സ്ഥാവരജങ്ഗമമ് .. 57 ..

നിഃസ്പൃഹഃ കോഽപി സംസാരേ ന ഭവേന്ന ഭവിഷ്യതി .

ശശിനാഥ ഗുരോർഭാര്യാ ഹൃതാ ജ്ഞാത്വാ ബലാദപി .. 58 ..

ഗൗതമസ്യ തഥേന്ദ്രേണ ജാനതാ ധർമനിശ്ചയമ് .

ഗുരുണാനുജഭാര്യാ ച ഭുക്താ ഗർഭവതീ ബലാത് .. 59 ..

ശപ്തോ ഗർഭഗതോ ബാലഃ കൃതശ്ചാന്ധസ്തഥാ പുനഃ .

വിഷ്ണുനാ ച ശിരശ്ഛിന്നം രാഹോശ്ചക്രേണ വൈ ബലാത് .. 60 ..

അപരാധം വിനാ കാമം തദാ സത്ത്വവതാമ്ബികേ .

പൗത്രോ ധർമവതാം ശൂരഃ സത്യവ്രതപരായണഃ .. 61 ..

യജ്വാ ദാനപതിഃ ശാന്തഃ സർവജ്ഞഃ സർവപൂജകഃ .

കൃത്വാഥ വാമനം രൂപം ഹരിണാ ഛലവേദിനാ .. 62 ..

വഞ്ചിതോഽസൗ ബലിഃ സർവം ഹൃതം രാജ്യം പുരാ കില .

തഥാപി ദേവാന്ധർമസ്ഥാൻപ്രവദന്തി മനീഷിണഃ .. 63 ..

വദന്തി ചാടുവാദാംശ്ച ധർമവാദാജ്ജയം ഗതാഃ .

ഏവം ജ്ഞാത്വാ ജഗന്മാതര്യഥേച്ഛസി തഥാ കുരു .. 64 ..

ശരണാ ദാനവാഃ സർവേ ജഹി വാ രക്ഷ വാ പുനഃ .

ശ്രീദേവ്യുവാച

സർവേ ഗച്ഛത പാതാലം തത്ര വാസം യഥേപ്സിതമ് .. 65 ..

കുരുധ്വം ദാനവാഃ സർവേ നിർഭയാ ഗതമന്യവഃ .

കാലഃ പ്രതീക്ഷ്യോ യുഷ്മാഭിഃ കാരണം സ ശുഭേഽശുഭേ .. 66 ..

സുനിർവേദപരാണാം ഹി സുഖം സർവത്ര സർവദാ .

ത്രൈലോക്യസ്യ ച രാജ്യേഽപി ന സുഖം ലോഭചേതസാമ് .. 67 ..

കൃതേഽപി ന സുഖം പൂർണം സസ്പൃഹാണാം ഫലൈരപി .

തസ്മാത്ത്യക്ത്വാ മഹീമേതാം പ്രയാന്ത്വദ്യ മഹീതലമ് .. 68 ..

മമാജ്ഞാം പുരതഃ കൃത്വാ സർവേ വിഗതകല്മഷാഃ .

വ്യാസ ഉവാച

തച്ഛ്രുത്വാ വചനം ദേവ്യാസ്തഥേത്യുക്ത്വാ രസാതലമ് .. 69 ..

പ്രണമ്യ ദാനവാഃ സർവേ ഗതാഃ ശക്ത്യാഭിരക്ഷിതാഃ .

അന്തർദധേ തതോ ദേവീ ദേവാഃ സ്വഭുവനം ഗതാഃ .. 70 ..

ത്യക്ത്വാ വൈരം സ്ഥിതാഃ സർവേ തേ തദാ ദേവദാനവാഃ .

ഏതദാഖ്യാനമഖിലം യഃ ശൃണോതി വദത്യഥ .. 71 ..

സർവദുഃഖവിനിർമുക്തഃ പ്രയാതി പദമുത്തമമ് .. 72 ..

ഇതി ശ്രീമദ്ദേവീഭാഗവതേ മഹാപുരാണേഽഷ്ടാദശസാഹസ്ര്യാം സംഹിതായാം ചതുർഥസ്കന്ധേ ദേവീകഥനേന ദാനവാനാം രസാതലം പ്രതി ഗമനം നാമ പഞ്ചദശോഽധ്യായഃ .. 15 ..

"https://sa.wikisource.org/w/index.php?title=ദേവീഭാഗവതപുരാണമ്/സ്കന്ധഃ_04/അധ്യായഃ_15&oldid=76340"
ഇത്യസ്മാദ് പ്രതിപ്രാപ്തമ്

▪